

Република Србија
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Уж 5/24
29.05.2024. године
Нови Сад

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКА ИЗВОРНА КОМИСИЈА

БРОЈ: IV-013-1/2024-235

Датум: 29.05.2024. Време: 14¹⁵ 4
БАЧКА ПАЛАНКА

ОПШТИНСКОЈ ИЗВОРНОЈ КОМИСИЈИ ОПШТИНЕ БАЧКА ПАЛАНКА

У прилогу дописа достављамо Вам 6 (шест) примерака пресуде Вишег суда у Новом Саду посл. број Уж 5/24 од 28.05.2024. године, са оригиналном документацијом коју сте нам доставили у прилогу дописа од 27.05.2024. године.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БРОЈ: IV-013-1/2024-235

Датум: 29.05.2024. Време: 14:15
БАЧКА ПАЛАНКА

Република Србија
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Уж 5/24
28.05.2024. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Новом Саду, у већу судија Бранке Станковић, председника већа, Јелене Грубор и Николе Петровића, члanova већа, са записничарем Весном Бечелић, одлучујући о жалби подносиоца проглашене изборне листе број 4. УЈЕДИЊЕНА ОПОЗИЦИЈА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ - БИРАЈ БОЉЕ ! НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, НОВА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ, Коалиција: УЈЕДИЊЕНА ОПОЗИЦИЈА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ - БИРАЈ БОЉЕ !, чије је овлашћено лице Сања Кондић из Бачке Паланке, изјављеној против решења Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка бр. IV-013-1/2024-224 од 24. маја 2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 28.05.2024. године, у 14:00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се одбија.

Образложение

Решењем Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка бр. IV-013-1/2024-224 од 24. маја 2024. године, објављеним на веб-презентацији Републичке изборне комисије истог дана у 13:40:51 часова, одбијен је приговор поднет против одлуке Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка, број IV-013-1/2024-125, од 21. маја 2024. године, о избору штампара за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала, на изборима за одборнике Скупштине општине Бачка Паланка, који је поднело овлашћено лице Коалиције УЈЕДИЊЕНА ОПОЗИЦИЈА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ - БИРАЈ БОЉЕ!, Сања Кондић из Бачке Паланке, као неоснован.

Против наведеног решења подносилац проглашене изборне листе број 4. УЈЕДИЊЕНА ОПОЗИЦИЈА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ - БИРАЈ БОЉЕ ! НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, НОВА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ, Коалиција: УЈЕДИЊЕНА ОПОЗИЦИЈА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ - БИРАЈ БОЉЕ ! чије је овлашћено лице Сања Кондић из Бачке Паланке, предала је жалбу Општинској изборној комисији општине Бачка Паланка дана 27.05.2024. године у 11:27 часова, која

је достављена Вишем суду у Новом Саду дана 27.05.2024. године у 20:25 часова са одговором на жалбу и списима предмета. Подносилац је у жалби истакао да је побијано решење незаконито те је предложио другостепеном суду да жалбу усвоји и решење поништи.

Жалбени наводи о незаконитости предметног решења конкретизовани су цитирањем одредбе члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика и члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, те истицањем да Закон о локалним изборима, као lex specialis у односу на Закон о избору народних посланика, нема посебну одредбу којом се прописује у којој штампарији се штампају гласачки листићи и остали изборни материјал, па се има применити одговарајућа одредба члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика, којом је прописана обавеза штампања гласачких листића и осталог изборног материјала у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“. У жалби је наведено да је првостепени орган, образложући решење којим одбија приговор, навео да су обављене консултације са ЈП "Службени гласник" од ког јавног предузећа је добио информацију да исто може само да достави папир са воденим жигом, али да не може да врши штампање гласачких листића, да сходна примена Закона о избору народних посланика не значи његову директну примену и да је на састанку радне групе, која је вршила избор штампарије, члан Општинске изборне комисије из реда подносиоца приговора тј. жалбе гласао за саму одлуку. Жалилац је у том контексту истакао да није предочен нити један доказ о консултацијама, односно преписци са овлашћеним лицима Јавног предузећа "Службени гласник", те да се све само своди на голу тврђњу Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка, потом да је питање сходне примене већ претходно елаборирано те да питање како је који члан радне групе гласао није ни на који начин релевантно у погледу законитости саме Одлуке.

Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка је дана 27.05.2024. године дала одговор на жалбу.

Одлучујући о жалби, Виши суд у Новом Саду је, на основу овлашћења из члана 86. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", бр. 14/22), утврдио да је жалба благовремена, дозвољена и изјављена од овлашћеног лица, па је након оцене навода жалбе, ожалбеног решења и комплетних списка ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Према стању у списима предмета, Одлуком о избору штампара за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала, на изборима за одборнике Скупштине општине Бачка Паланка, број: IV-013-1/2024-125 коју је Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка донела дана 21. маја 2024. године, у тачки 1. је одлучено да се за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала за изборе за одборнике Скупштине општине Бачка Паланка, расписаних за 2. јун 2024. године, бира Штампарија „Станишић“ из Бачке Паланке; у тачки 2. је овлашћен Ђорђе Појужина, председник Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка, да закључи уговор о штампању са изабраним понуђачем; у тачки 3. је одређено да се одлука објави на веб-презентацији Републичке изборне комисије. Одлука је објављена на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 21. маја 2024. године у 19:48:24 часова.

Против наведене одлуке подносилац жалбе је изјавио приговор, који је примљен у Општинској изборној комисији општине Бачка Паланка дана 23.05.2024. године у 15:20 часова. У приговору је цитирао одредбе члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика и члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, те истакао да Закон о локалним изборима, као lex specialis у односу на Закон о избору народних посланика, нема посебну одредбу којом се прописује у којој штампарији се штампају гласачки листићи и остали изборни материјал, па се има применити одговарајућа одредба члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика, којом је прописана обавеза штампања гласачких листића и осталог изборног материјала у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“. Следом тога је предложио да Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка, сходно одредби члана 25. став 1. тачка 17), а у вези са чланом 83. и чланом 84. Закона о локалним изборима, усвоји приговор, поништи побијану одлуку и у складу са одредбом члана 84. став 2. Закона о локалним изборима донесе другу одлуку којом ће штампање гласачких листића и осталог изборног материјала поверити Јавном предузећу "Службени гласник".

Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка је решењем бр. IV-013-1/2024-224 од 24. маја 2024. године одбила приговор као неоснован (став 1. изреке), а које решење се, према ставу 2. изреке решења, објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије. Комисија је у образложењу решења навела да је, претходно испитујући приговор у смислу одредби члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и поднет од овлашћеног лица, потом је констатовала правно стање те оценила наводе приговора неоснованим, а своје поступање у доношењу побијане одлуке у свему сагласно законима који уређују изборни поступак. Указала је да је Одлукама Општинске изборне комисије од 8. маја 2024. године, број IV-013-1/2024-60 и од 21. маја 2024. године, број IV-013-1/2024-124, одређена боја гласачког листића и боја контролног листића, формат гласачког листића, језик и писмо на којима ће се штампати, а којима је одређено да се гласачки листић и контролни листић штампа на хартији заштићеној воденим жигом набављеној код Јавног предузећа „Службени гласник“, роза боје за гласачки и сиве боје за контролни листић. Истакла је да је одлука донета након консултација са ЈП „Службени гласник“ о могућностима набавке и штампања гласачких листића и осталог изборног материјала, којом приликом је Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка обавештена да ЈП "Службени гласник" може обезбедити само набавку хартије за штампање гласачких листића и контролних листића, заштићене воденим жигом, у расположивој боји, а никако и штампање истих. Навела је да је Законом о локалним изборима дефинисана сходна, а не директна примена Закона о избору народних посланика, те је изнела своје тумачење да то подразумева да се законске одредбе примењују у мери и на начин који је примерен локалним изборима, као и да сходна примена не може да наметне обавезе органима и организацијама које не спроводе локалне изборе и да стога сходна примена одредби Закона о избору народних посланика о штампању гласачких листића подразумева да гласачки листићи за локалне изборе буду штампани на хартији заштићеној воденим жигом, али не и обавезу да те гласачке листиће штампа ЈП "Службени гласник" при чему је Општинска изборна комисија обавезу набавке хартије заштићене воденим жигом обезбедила набавком исте код ЈП „Службени гласник“. У даљем изношењу разлога за доношење побијане одлуке и у образлагању неоснованости приговора, Комисија је навела да је на седници Општинске изборне комисије од 17. маја 2024. године донето решење о формирању радне групе чији задатак је био да обавља радње које се односе на припрему и подношење захтева и спецификација за набавку добара и

услуга за потребе Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка те да је радна група на седници одржаној 21. маја 2024. године известила Општинску изборну комисију о прибављеним понудама за избор штампара за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала и предложила да се са Штампаријом „Станишић“ из Бачке Паланке, као најповољнијим понуђачем, закључи уговор за услугу штампања гласачких листића и осталог изборног материјала на хартији заштићеној воденим жигом, набављеној у ЈП „Службени гласник“. Комисија је наведеном додала и то да је предметна Одлука донета једногласно, и да је, између осталог, за исту гласао и заменик члана Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка у проширеном саставу, именован на предлог овлашћеног лица подносиоца проглашене изборне листе, која је и поднела предметни приговор. На основу изнетог, Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка је закључила да је побијана Одлука о избору штампара за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала донета у свему у складу са законом, с обзиром на то да је, између осталог, чланом 25. став 1. тачка 10. и тачка 13. Закона о локалним изборима прописана надлежност локалне изборне комисије да обезбеђује изборни материјал и одобрава штампање гласачких листића и врши надзор над њиховим штампањем те да је следом тога приговор неоснован и да га треба одбити.

Изнети жалбени наводи не доводе у питање правилност решења Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка бр. IV-013-1/2024-224 од 24. маја 2024. године.

Чланом 42. став 5. Закона о о избору народних посланика прописано је да се гласачки листић и остали изборни материјал штампају у Јавном предузећу „Службени гласник“.

Чланом 8. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Према члану 25. став 1. Закона о локалним изборима, локална изборна комисија се стара о законитом спровођењу локалних избора (тачка 1); организује техничку припрему за локалне изборе (тачка 2); обезбеђује изборни материјал за спровођење локалних избора (тачка 10); одобрава штампање гласачких листића и врши надзор над њиховима штампањем (тачка 13). У ставу 4. истог члана је прописано да у свом раду изборна комисија сходно примењује упутства и друге акте Републичке изборне комисије који се односе на избор народних посланика.

Чланом 1. Упутства о јединственим стандардима за изборни материјал ("Службени гласник РС", број 91/2023) које је донела Републичка изборна комисија, одређено је да се овим упутством прописују јединствени стандарди за израду изборног материјала, као и радње које су у вези са израдом и припремом изборног материјала за спровођење избора за народне посланике Народне скупштине, односно избора за председника Републике. Чланом 2. став 1. Упутства прописано је да се гласачки листићи и остали изборни материјал за спровођење избора штампају у штампарији Јавног предузећа "Службени гласник". Према ставу 2. истог члана, гласачки листићи за изборе се штампају на папиру заштићеном воденим жигом.

Имајући у виду наведени материјалноправни оквир релевантан за одлучивање у овој изборној ствари, Виши суд у Новом Саду налази да је ожалбеним решењем приговор правилно одбијен, на темељу правилног тумачења сходне примене Закона о избору народних посланика на локалне изборе у питањима која нису посебно уређена Законом о локалним изборима, што је у конкретном случају питање штампања изборног материјала за локалне изборе, све то у контексту законом прописане обавезе изборне комисије да обезбеди изборни материјал за спровођење локалних избора и да одобрава штампање гласачких листића и врши надзор над њиховим штампањем, а у датој ситуацији у којој ЈП „Службени гласник“ није у могућности да обезбеди штампање гласачких листића и осталог изборног материјала.

У вези са напред наведеним, стање у списима предмета оповргава жалбене наводе да није предочен ниједан доказ о консултацијама, односно преписци са овлашћеним лицима Јавног предузећа „Службени гласник“ те да се све своди на голу тврђу Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка. Списима предмета је прикључена службена белешка коју је сачинила и потписала секретар Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка Дубравка Живић, дана 08. маја 2024. године у просторијама Општинске управе општине Бачка Паланка, а у вези са оствареном комуникацијом са службеником ЈП „Службени гласник“ по питању штампања и набавке гласачких листића и контролних листића за потребе спровођења избора за одборнице Скупштине општине Бачка Паланка расписаних за 02. јун 2024. године. У белешци је констатовано да су од стране службеника ЈП „Службени гласник“ обавештени да то јавно предузеће, због преоптерећености капацитета за штампање, није у могућности да штампа гласачки материјал за локалне самоуправе, конкретно и за Бачку Паланку, него само да испоручи хартију за штампање гласачких листића и контролних листића, те затворнице за вреће, као и да ће, након достављања електронским путем на дату имејл адресу потребних количина папира за гласачке листиће, доставити предрачун за плаћање. Тачност констатованог у службеној белешци ничим није доведена у сумњу, напротив, изнето о обављеном разговору са службеником ЈП „Службени гласник“ потврђено је списима предмета прикљученим дописом службеника Сектора комерцијале овог јавног предузећа Александра Арежине, достављеним у прилогу мејла упућеног секретару Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка, као и мејлом којим се дана 08.05.2024. године секретар Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка обратила именованом службенику ЈП „Службени гласник“ упућујући молбу за достављање предрачуна за куповину хартије заштићене воденим жигом (специфициране по количини, формату и боји) и затворница, те мејлом именованог службеника ЈП „Службени гласник“ од 09.05.2024. године, у прилогу којег је достављен тражени предрачун. Дакле, наводи образложења решења о одбијању приговора да је одлука донета након консултација са ЈП „Службени гласник“ о могућностима набавке и штампања гласачких листића и осталог изборног материјала, јесу документовани исправама садржаним у списима предмета и нису гола тврдња Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка, како се то неосновано наводи у жалби.

Даље, није спорно да Законом о локалним изборима није посебно уређено питање у којој штампарији се штампају гласачки листићи и остали изборни материјал. Жалилац не приhvата тумачење Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка да се Закон о избору народних посланика не примењује директно на локалне изборе у питањима која Законом о локалним изборима нису посебно уређена, него заступа становиште да се у датој ситуацији неизоставно има применити одговарајућа одредба

члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика којом је прописана обавеза штампања гласачких листића и осталог изборног материјала у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“. Као што је претходно наведено, Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка се у складу са наведеном законском одредбом обратила Јавном предузећу „Службени гласник“ за штампање гласачких листића и другог изборног материјала и добила је одговор да је то немогуће из разлога преоптерећених капацитета наведеног јавног предузећа. У таквој фактичкој ситуацији, која је сасвим реална, а са законском обавезом локалне изборне комисије да се стара о законитом спровођењу локалних избора и да обезбеди изборни материјал за спровођење локалних избора, Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка морала је да обезбеди други субјект који је у могућности да изврши штампање потребних гласачких листића и осталог изборног материјала, јер би у супротном поступила супротно закону и онемогућила одвијање изборног процеса. При томе, за заштиту изборног права у вези са штампањем гласачких листића од суштинског значаја је спречавање злоупотреба и могућности фалсификовања гласачких листића, што се постиже штампањем гласачких листића за изборе на папиру заштићеном воденим жигом, како је то и прописано законом, а испуњење које законске обавезе је Општинска изборна комисија општине Бачка Паланка обезбедила набавком таквог папира од ЈП „Службени гласник“. У смислу наведеног, у конкретном случају сходна примена одредбе члана 42. став 5. Закона о избору народних посланика, која прописује да се гласачки листић и остали изборни материјал штампају у Јавном предузећу „Службени гласник“, значи примену у мери и на начин примерен локалним изборима у датој ситуацији, односно да је нужно и уједно доволно да локална изборна комисија обезбеди штампање гласачких листића на папиру заштићеном воденим жигом, а не и да се гласачки листићи штампају у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“. Следом тога, тумачење и примену релевантних прописа од стране Општинске изборне комисије општине Бачка Паланка у доношењу Одлуке о избору штампара за штампање гласачких листића и осталог изборног материјала, овај суд у потпуности прихвата а жалбене наводе истакнуте у том правцу оцењује неоснованим.

Конечно, у вези са наводима жалиоца да питање како је који члан радне групе гласао није ни на који начин релевантно у погледу законитости саме Одлуке, овај суд указује да исте прихватали или управо из тог разлога навођење изнетог у ожалбеном решењу не може исто чинити неправилним и не може довести до његовог поништавања, када је исто из других, напред наведених разлога, правилно.

Следом изнетог, Виши суд у Новом Саду је, применом члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима, сагласно члану 8. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВИШЕМ СУДУ У НОВОМ САДУ
дана 28.05.2024. године, у 14:00 часова, Уж. 5/2024

Записничар

Весна Бечелић, с.р.

Председник већа - судија

Бранка Станковић, с.р.

